

حذف پروازهای چارتری و مصائب حوزه گردشگری کیش

نیما رجیبی

آزاد کیش و پیگیری موضوع، این جزیره را از تصمیم برای حذف پروازهای چارتری معاف کنیم. وی با اشاره به اجرای برخی طرح‌های تشویقی برای تقویت سفرهای زمینی به جزیره کیش بیان کرد: این طرح‌ها هر چند در جذب گردشگر نقش آفرینی خواهد کرد، اما جبران کاهش پروازها به جزیره کیش ممکن نیست.

پای کمیود هواپیما در میان است!

اما فضل اله جواد پرواز فعالان گردشگری جزیره کیش نیز در گفت و گو با خبرنگار ما پیرامون تصمیمی که بر حذف پروازهای چارتری گرفته شده گفت: به نظر می‌رسد تنها پای کنترل قیمت‌ها در میان نباشد. وی گفت نظر به ضعف اسکادران هوایی وجود هواپیماهای فرسوده و عدم پاسخگویی تعداد هواپیماهای موجود برای جابجایی مسافران تصمیم بر حذف پروازهای چارتر و فروش بلیط در قالب سیستمی گرفته می‌شود و عملاً دفاتر خدمات مسافرتی جزیره کیش و لزوم رفت و آمد مسافر سرهنگی در دومین جلسه ستاد جهش سرمایه‌گذاری و صادرات با اشاره به اجرائی طرح لغو پروازهای چارتر در سراسر کشور گفت: با توجه به رویکرد گردشگری جزیره کیش و لزوم رفت و آمد مسافر برای رونق گردشگری، با سازمان هواپیمایی کشوری و وزیر راه در این خصوص مذاکره و مکاتبه شده است. وی گفت: پس از بررسی‌های لازم، احتمالاً پروازهای کیش به دو صورت چارتری و سیستمی عرضه می‌شود.

مستثنی شدن «جزیره کیش» از تصمیم برای حذف پروازهای چارتری

مدیرعامل جامعه بازاریان و بازرگانان کیش نیز با اشاره به حذف پروازهای چارتری گفت: حذف پروازهای چارتری یک تراژدی غم‌انگیز برای مناطق گردشگری خواهد بود که امیدواریم مناطقی همچون اصلی که کمیود هواپیما در کشور است باید حل گردد، گفت: متأسفانه به نظر می‌رسد تاکنون هواپیما مورد نیاز برای کشور و بروز کردن اسکادران هوایی و وضع به همین منوال است و اگر بیش از این هم ادامه پیدا کند همه ارکان گردشگری آسیب خواهند دید. وی با ذکر نمونه‌ای به سفر حجاج اشاره کرد و گفت: این روزها سفر حجاج هم در قالب تور در حال انجام است و بلیط هواپیما، هتل و اسکان، بلیط اتوبوس و... در قالب یک پکیج به مسافران ارائه می‌شود و زائران باطمینان به سفر خواهد رفت دقیقاً این اتفاق باید برای سفر به سایر کشورها هم برای مردم امکانپذیر باشد. چون مخاطرات به سایر کشورها به مراتب بیشتر خواهد بود و سفر با تور است که می‌تواند آن را در امنیت کامل بیمه و برای مسافر امکانپذیر نماید و امیدواریم در اسرع وقت تصمیمات مقتضی در این خصوص گرفته شود.

و در آخر:

در خصوص پیامدهای حذف پروازهای چارتری در حمل و نقل هوایی کشوری به نظر می‌رسد حذف کردن پروازهای چارتری مشکل‌ناکی را حل نمی‌کند، بلکه پروازهای چارتری باید ساماندهی شوند. پروازهای چارتری در همه جای دنیا انجام می‌شود و انجام این نوع پروازها در ایران هم ضرورت دارد و ضرورت آن در برخی مناطق همچون جزیره کیش در چندین است. ممکن است با حذف پروازهای چارتری قیمت را برای یک مقطع زمانی کوتاه مدت پایین آورده‌ام، اینک سفرها را با قیمت پایین‌تر تمام طول سال ارائه شود، امکانپذیر نیست. ایرلاین‌ها باید هماهنگ شوند و بخشی از پروازها را روی سیستم قرار دهند تا آژانس‌های گردشگری به آن پروازها دسترسی داشته باشند و بخش دیگری از پروازها را آژانس‌های هواپیمایی که سفرهای گروهی انجام می‌دهند به صورت چارتر واگذار کنند. اگر سازمان هواپیمایی کشوری قصد دارد که پروازهای چارتری را حذف کند دوباره سرچای اول خود یعنی انجام تنها پروازهای سیستمی برمی‌گردد که متأسفانه برای این پروازها به دلیل محدودیت نمی‌توان برنامه‌ریزی کرد. موضوع چارتر و شناسا بودن قیمت بلیط هواپیما تنها مختص کشور ما نیست، بلکه در تمام دنیا پروازهای چارتری وجود دارد، اما نکته این است که در دنیا پروازهای چارتری رقابتی را میان ایرلاین‌ها و آژانس‌های مسافرتی ایجاد می‌کند که بلیط را از آن‌تر ششما بلیط را به صورت سیستم اسکچول پروازی خریداری می‌کنید، قیمت بلیط از پرواز چارتر گران‌تر است، زیرا پروازهای چارتر قوانینی دارند که ممکن است باعث زیان مسافر شود.

روند عرضه و تقاضا در حوزه پروازهای چارتری به گونه‌ای بود که قیمت بلیط هواپیما در زمان کاهش تقاضا روند نزولی پیدا می‌کرد و در زمان ترافیک مسافرت، قیمت بلیط افزایش چشمگیری پیدا می‌کرد. وی گفت: روند عرضه و تقاضا در حوزه پروازهای چارتری به گونه‌ای بود که قیمت بلیط هواپیما در زمان کاهش تقاضا روند نزولی پیدا می‌کرد و در زمان ترافیک مسافرت، قیمت بلیط افزایش چشمگیری پیدا می‌کرد. عضو کمیسیون عمران مجلس ادامه داد: به نظر من مهم‌ترین نتیجه توقف فعالیت چارتری را می‌توان برگشت ثبات به بازار پروازهای هوایی دانست، زیرا عملاً نظارت سازمان هواپیمایی و دستگاه‌های نظارتی بر عملکرد شرکت‌های مربوطه معطوف شده و در آن زمان می‌توان این حوزه را سامان داد.

منوعیت فروش چارتری بلیط هواپیما تا پایان تابستان ادامه دارد

در همین راستا محمد محمدی بخش رئیس سازمان هواپیمایی کشوری هم با اشاره به ممنوعیت فروش چارتری بلیط هواپیما گفت: این ممنوعیت با هدف آرامش بازار حمل و نقل هوایی اجرایی شده و تا پایان شهریورماه امسال ادامه دارد. او گفت: نظارت‌ها بر عملکرد حمل و نقل هوایی کشور مستمر است، با توجه به این که می‌خواهیم کنترل بازار را در دست بگیریم بر اساس بررسی‌های صورت گرفته فعلاً تا پایان تابستان فروش چارتری بلیط هواپیما متوقف شده است. او گفت: ممنوعیت فروش بلیط چارتری به شرکت‌ها ابلاغ شده و آن‌ها همراهی کرده‌اند. تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله زیادی داریم چرا که

شبکه چارتری را به صورت کامل قطع کنیم، چرا که در حال حاضر ۲۰ درصد پروازها چارتری هستند اما مسیرهای کیش و قشم را از پروازهای چارتری جدا می‌کنیم!

علی عابدزاده در پاسخ به صحبت‌های مطرح شده توسط وزیر راه و شهرسازی مبنی بر این که فروش بلیط پروازهای برنامه‌ای به صورت چارتری متخلف بوده و سازمان هواپیمایی با متخلفان برخورد می‌کند، اظهار کرد: اصولاً نمی‌توانیم شبکه چارتری را به‌طور کامل قطع کنیم و بخشی از مسافرت‌ها به صورت گردشگری انجام می‌شود که باید به صورت چارتری باقی بماند و این مسأله در دنیا تعریف شده است. رییس سازمان هواپیمایی کشوری همچنین خاطر نشان کرد: باید به ایرلاین‌ها فرصت دهم فروش چارتری خود را به حداقل برسانند. عابدزاده همچنین در پاسخ به این که علت جدا کردن کیش و قشم به دلیل سوده بودن این مسأله است، بیان کرد: بحث سوده‌تر شدن نیست و صنعت هواپیمایی در ایران سوده نمی‌برد و در کشور ما نیز همین روال وجود دارد. کیش و قشم به دلیل مسایلی همچون اسکان، شرایط ویژه‌ای دارند و معمولاً مردم سعی می‌کنند که از قبل شرایط اسکان خود را در نظر بگیرند و مسؤولان خواستار این هستند که بلیط‌ها به صورت چارتری ارائه شود، اما مردم باید در این رابطه برنامه‌ریزی بهتری داشته باشند.

حذف بلیط چارتر به معنای حذف گردشگری است

در همین راستا رییس انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی هوایی و جهانگردی ایران حذف

نگاهی به گذشته:

اما مشکل از آنجایی شروع شد که بهای ارز در کشورمان افزایش یافت. شوک افزایش نرخ ارز موجب افزایش قیمت بلیط پروازها شد. بعد از آن در بهمن ماه ۱۳۹۷ عباس آخوندی، وزیر وقت راه و شهرسازی را حل مشکل را در حذف پروازهای چارتری دانست. او معتقد بود با از بین رفتن این نوع پروازها، بهای بلیط ایرلاین‌ها کاهش یافته و به تعادل می‌رسد. پس از آن محمد اسلامی، وزیر جدید راه و شهرسازی در همان سال هم نظر با وزیر سابق همین موضوع را اعلام کرد. در نتیجه ایرلاین‌های صادرکننده بلیط‌های چارتری را تهدید به حذف مجوزهای آنان کرد. او معتقد بود که قیمت بلیط هواپیما طبق قانون تابع عرضه و تقاضا باید مشخص شود، لذا بر این مسأله تأکید داشت که فروش بلیط‌های چارتری باید ممنوع شود. پس از آن سازمان هواپیمایی کشوری، بخشنامه الزام شرکت‌های هواپیمایی به فروش بلیط هواپیما به صورت سیستمی را ابلاغ و اعلام کرد که ایرلاین‌های هواپیمایی مجاز به فروش بلیط چارتری بدون در نظر گرفتن بسته کامل سفرهای گردشگری نیستند. حالا وزارت راه و شهرسازی به دنبال کاهش قیمت بلیط هواپیماها است. ضرورت افزایش نظارت‌ها کاملاً احساس می‌شود، اما باید توجه داشت که اقدام‌های یک‌طرفه و غیرواقعی بی‌بانه، شاید به صورت مقطعی مشکلاتی را حل کند، لیکن امکان دارد تعارضاتی را در دیگر بخش‌های اقتصادی و گردشگری کشور و یاد در مناطق خاصی مانند جزیره کیش به وجود آورد.

انجام حجت آقای وزیر!

وزیر راه و شهرسازی وقت نیز پیش از حذف کامل پروازهای چارتری در آخرین اظهارات خود به ایرلاین‌های مختلف تذکر داد وی تأکید کرد که نباید شرکت‌های هواپیمایی برای تأمین نقدینگی خود دست به چارتر پروازها بزنند و برای منابع موردنیاز بلیط‌های خود را به شرکت‌ها و آژانس‌های مسافری عرضه کنند که این مسأله موجب شود آنها نیز با قیمت دلخواه خود اقدام به تعیین قیمت بلیط هواپیما کنند، چرا که فروش بلیط چارتری ضوابطی دارد که باید در چارچوب آن ضوابط بلیط به فروش برسد و اگر ضوابط رعایت نشود اجازه فروش بلیط چارتر صادر خواهد شد. به گفته وی چارتری یعنی این که کسی که هواپیما را چارتر کرده، یک بسته سفر دارد که شامل اقامت، حمل و نقل و خورد و خوراک است و تورگردان باید خودش مسافر داشته باشد و در بخش حمل و نقل هوایی غیر از این را قبول نداریم.

روود رییس سازمان هواپیمایی به ماجراویک استثناء

این پایان ماجرا نبود و رییس سازمان هواپیمایی کشوری در مورد این که فروش بلیط پروازها به صورت چارتری تخلف است، گفت: نمی‌توانیم

تجربه نشان داده است برخی تصمیمات که بصورت کلان در سطح کشور و بدون توجه به شرایط و اقتضانات هر منطقه گرفته و ابلاغ می‌شود در بسیاری از اوقات اثرات مخربی را بر جای می‌گذارد. باید قبول کرد که هر منطقه‌ای از این کشور پهنای اقتضانات و شرایط خاص خودش را دارد و بایستی در اخذ تصمیم‌های کلی، برای برخی از مناطق شرایط آنها را در نظر گرفت و در صورت نیاز استثناء قائل شد. منطقه آزاد کیش جزء مناطقی است که همواره از این موضوع صدمات و لطامت زیادی دیده و آثار زیانبار این تصمیمات عواقب جبران ناپذیری را بر رشتد و توسعه اقتصادی منطقه بر جای گذاشته است. آخرین مورد آن تصمیم به لغو پروازهای چارتری در کلیه لین‌های پروازی در کل کشور بود که این تصمیم بر منطقه گردشگری جزیره کیش حتی برای مدتی معین زیانبار خواهد بود.

به گزارش خبرنگار اقتصاد کیش: چند سالی

است که موضوع حذف پروازهای چارتری از سوی شرکت هواپیمایی کشوری مطرح می‌شود و اجرایی کردن این تصمیم به دلایل مختلف وجود مخالفانی که داشت انجام نشد اما بالاخره این موضوع تعیین تکلیف گردید و فروش بلیط چارتر هواپیما ممنوع شد. بعد از دستور وزیر راه و شهرسازی، سازمان هواپیمایی کشوری بخشنامه‌ای را به شرکت‌های هواپیمایی و فروش بلیط ابلاغ کرد تا از ۱۰ مرداد ۱۴۰۲ فروش بلیط چارتر هواپیما تا اطلاع ثانوی که طبق گفته مسئولان گفته می‌شود تا پایان شهریور ماه است، ممنوع شود. در دلایل اخذ این تصمیم آن چنانکه مسئولان تصمیم گیر می‌گویند این است که با حذف فروش بلیط چارتر هواپیما قدم اول شرکت‌های چارترکننده از رانته که در اختیارشان قرار می‌گرفت، جلوگیری می‌شود و در قدم‌های بعدی اگر همه چیز طبق برنامه پیش برود بلیط تخلف و تقلب‌هایی که وجود دارد برچیده می‌شود. از همه مهمتر اینکه خود سازمان هواپیمایی با حذف فروش بلیط چارتر می‌تواند کنترل بیشتری روی قیمت بلیط هواپیما داشته باشد. اما این همه ابداً قضیه است و اجرایی این تصمیم برای کشور اقدام مفیدی است یا باید برای برخی از مناطق با توجه به شرایط آن‌ها استثناء قائل شد؟

پروازهای چارتری چیست؟

پروازهای چارتری یعنی در دست کرایه کردن همه یا بخشی از صندلی‌های هواپیما برای یک بازه زمانی معین. واژه چارتر در معنای لغوی به معنی «در دست کرایه دادن» است. در حوزه صنعت گردشگری هر چیزی که به تعداد زیاد موجود باشد و قابلیت فروش یا اجاره داشته باشد، می‌تواند چارتر شود. هر وسیله نقلیه عمومی که تعداد زیادی صندلی داشته باشد، یا هر هتل یا مرکز اقامتی که تعدادی تخت و اتاق مناسب داشته باشد، قابلیت چارتر کردن دارند، مثلاً صندلی‌های هواپیما یا تخت‌های هتل قابلیت چارتر کردن دارند. در این میان به آژانس‌ها و دفاتر خدمات مسافرتی که بخشی یا همه صندلی‌های یک پرواز یا تخت‌های هتل را اجاره می‌کنند، «چارترکننده» و به آن شرکت هواپیمایی (ایرلاین) یا هتلی که صندلی‌های پرواز و تخت‌های اتاق‌هایشان را اجاره می‌دهند، «چارتر دهنده» اطلاق می‌شود. باید گفت که فقط آژانس‌ها و دفاتر خدمات گردشگری نیستند که پرواز را چارتر می‌کنند. سازمان‌ها، ارگان‌ها، ادارها، باشگاه‌های ورزشی و در کل هر نهاد دولتی و خصوصی که برای تعداد زیادی از نیروهای زیرمجموعه‌اش به بلیط هواپیما نیاز داشته باشد، ترجیح می‌دهند به جای خرید بلیط برای تک‌تک کارکنانش، پرواز چارتر بگیرد. در این شرایط هم هزینه آن سازمان کمتر می‌شود و هم برای نیروهایش در طول پرواز اختیار و راحتی بیشتری دارند. باید توجه داشت به دلیل ریسک‌هایی که برای شرکت‌های گردشگری چارترکننده وجود دارد، عمدتاً مسیرهای جذاب و پرتردد مورد اقبال قرار می‌گیرد.

برای حذف پروازهای چارتری دلایلی به شرح ذیل مطرح می‌شود:

- ممنوعیت فروش بلیط چارتر دسترسی شرکت‌های چارترکننده به رانت را از بین می‌برد و آن‌ها امکان دریافت سود بیشتر نسبت به نرخ مصوب را نخواهند داشت. - ممنوعیت فروش بلیط چارتر هواپیما می‌تواند به حذف رانت و حمایت از شرکت‌های کوچک و گمنام در حوزه حمل و نقل هوایی امیدوار بود. - بررسی‌ها نشان می‌دهد که خریداران بزرگ مسیرهای پروازی بر تقاضا، آژانس‌های مسافری نیستند و در برخی از مواقع پای صاحبان هتل‌های بزرگ در شهرهای توریستی وسط می‌آید که اقدام به چارتر مسیرهای بر تقاضای کنند. - ممنوعیت فروش بلیط چارتر می‌تواند در کنترل قیمت بلیط هواپیما موثر باشد. امروز علاوه بر کمیود بلیط هواپیما در بسیاری از مسیرهای هوایی، ارقام اعلام شده توسط شرکت‌های چارترکننده نسبت به نرخ مصوب سازمان هواپیمایی بالاتر است. حالا با ممنوعیت فروش بلیط چارتر به شرکت‌های

